

مرکز تۈزۈمى :
باب عالي جاده سنده (اتحاد
تجارت) كىتبخانهسى

آبونه بدلى :
سنه لىكى ۱۰۰ غروش
آلتى آيلنى ۵۰ "
مالك اجنبىه ايچىن ۲۵ غروش ضم
اولوناليدىر .

آبونه قىدى معامله سى هر سته نك بونجى
وايك بچى آلتى آيندىن اعتباراً اجرا اولونود

دېنى ، علمى ، ادبى ، اجتماعى

مخبر

۱۳۳۸

بمحرور سنا ميسرى

صاحبى ، مديرى ، محررى :

اداره خانه سى :
بايزيد جامع شريف نك تربه قاپسى
قارشيسنده

اسلامك نفعنه خادم مقالات
مم التشكر قبول ونشر اولونود
يازانك شخصى دكل ، يازينك اهمى
نظر دقتت آليير .

كلن يازيلردن شايد قبول كورولنار
تاوخ صيراسيله درج ايديلير .

كونده ريله جك آثار ، اوقوناقل
ومختصر جة يازيلش اولماليدىر .

فى : غروش

شوال

جلد

عدد

۱۰

۱۳۴۲

۴

۴۸

کورن صائیرکه وصالکله شاد ورقصانم

بو حال، بنده سنک اضطراب عشقکدن

غمکله باقی بیچاره هر زمان کریان

دوشن بوقطره به رحمت سحاب عشقکدن

—*—

غزل

سن کدای بی نوایی قیل حذر تعزیردن

تینغ باطن چوق کمر، چوق قان دوکر شمیردن

صیغماز افلاک درون بیکران اسرارینه

جوش ایدن معنای عشقم ناله شبکیردن

مطلع نور اولدی هر ذره سکا ای وجه یار

سن کیلدم چوقی خالی قالماسم تاثیردن

ذوق دل رشک سمار، زخمدار جذبهیم

غمزه جانان کبی صیاد جان بر تیردن

آفتاب لایزال نشاء سین ای فیض عشق

ایلر انوارک تجلی هپ جوان و پردن

بکزه مزسه بر دم عشقم نه وار بر دیگره

هر تجلی گوئنده وارسته در تکریردن

کلکمک (محی) دم قدسی ده اولسه یاوری

دمبدم عاجز قالب اشواقی تصویردن

محی المبه رائف

—*—

انگلز سنوحات ادبیه سی نمونه لرندن

(Byron) دن :

دنیا بزدن آلوب کوتوردیکی بر نشاطی بزه

بر دها اعاده ایده من .

کذا : بن عمر مک خزاندهیم . شوق و غرامک

بوتون ازهار و اثماری فسیاب اولمش ، شیمدی

یا لکز قورت، ینبرجه ، حسرت بکاید کار قالمشدر .

(keats) دن :

بوجه سطرک دلالت ایده جکی یره کیتمکدن

قورقان هیچ بر زمان لایموتیت تاجنی کیه من .

(Longfellow) دن :

حقیقته اولوم یوقدر ، اولوم دینان شی بر
انتقالدن عبارتدر .

(Emerson) دن :

بویوک اولمق یا کلش آ کلاسیلمقدر .

(Milton) دن :

خلوت بعضاً الک ابی انجمندر .

(Shakespeare) دن :

سحری اولمایان کیجه اوزونددر .

کذا : ابلیس مصوردن قورقان چشم صباوتدر .

کذا : بوتون جهان بر تیار و صحنه سیدر .

ارککلر ، قادیئلر او صحنه ده رول ایفاییدن او یونجیلردر .

کذا : شیمدی به قدر بر فیلسوف کورلمه مشدرکه

دیش آغریسنه صورانه قاتلانسن .

کذا : اولن بوتون بورجلرنی ادا ایدر ،

کذا : زر خالصی تذهب ایتک ، زنبقی بویامق ،

منکشه اوزرینه عطرافشان اولمق ، بوزی یا تشدیر مق

علام السباه بر دنک دیگر علاوه ایلهمک ، بر شمعک

ایشینی ایله ترین ایچون دیده روح افروز آسمانی

آرامق خنده فرما بر افراط اسرافکارانه در .

محی المبه رائف

محل تاریخی :

شیخ نظام الدین اولیاء

هندستانجه مشهور اولادن و طریقت چشتیه

مشایخ کرامنددر .

مشار الیهک اجدادندن (احمد بن دانیال)

غزنه ، یا خود بخارادن هجرتله (بدآون) بلده سنده

توطن ایتش ، شیخ نظام الدین اولیا ۶۳۳ ، یا خود

۳۴ سنه سی بو بلده ده تولد ایتشدر .

بش یاشنده ایکن ، پدری (خواجه محمد)

وفات ایلهدیکی جهته تربیه سنه والده سی باشدر .

شیخ نظام ، تحصیل علومہ قویولش و مباحثہ ایلہ
کثرت اشتغالندن (بحاث) و (محفل شکن)
تلقیب اولونمشدی .

علوم ظاہریہ و باطنیہ نک واقفی اولوب (فصوص
الحکم) و (مواقع النجوم) ایلہ اونلرک شرحلرندن،
فقہ ابو حنیفہ رحمہ اللہ ایلہ تفسیر، حدیث و اصولدن
مکمل استحضاری واردی .

(شیخ قطب الدین بختیار کاکی) نک سر خلیفہ سی
اولان اعظم مشایخدن (شیخ فرید الدین مسعود
شکر کمنج) . یکرمی یاشلرندہ انقباب ایتیش
و بش ستمہ صوکر ا شیخ نک اشارتیلہ و والدہ سیلہ
برلکدہ دہلی یہ کیدوب (غیاث پور) محلہ سنندہ
ارشادہ باشلامشدر .

مرتبه جلیله ولایتہ واصل اولدینی و ۹۲
یاشلرندہ بولوندینی حالده ۷۲۵ سنہ سی وفات
ایدہ رک تربہ مخصوصہ سنہ دفن ایدیلشدر .

تربہ شریفہ (محمد عادل تغلقشاه) طرفندن
یادیریلش اولان درکاه داخلندہ و غایت مزیندرکہ
قطب الدین بختیار حضرت تلبینہ عائد تربہ نک شرق
جهتہ و شیمدیکی دہلی شہرینک ایکی ساعت
بعدندہ کی اسکی دہلی نک خرابہ لری آراسندہ کی
قدیم قبرستان جوارینہ دوشر . مشہور (امیر
خسرو دہلوی) نک مزارینہ یاقیندر . الا آن
معمور اولوب هر وقت زیارت ایدیلکدہ بولونان
بو تربہ دہند حکمدارلرندن (رفیع الشان بہادر) نک
اوغلی (سلطان ابراہیم) ایلہ (نادرشاه) دہ مدفوندر .

تربہ نک اوکنندہ صوی جلد خستہ لقلرینہ
نافع برکول واردر . جملہ قایسی اوستندہ

شاهان چہ عجب کر بنوازند کدارا
مصر اعی محکوک و بر مرر ستون اوزہ رندہ دہ:

سرور هر دوسرا محبوب پاک کبریا
حضرت خواجہ نظام الدین چراغ اولیا

بیتنی حاوی بر لوحہ معلقدر .

شیخ نظام الدین اولیا حضرت تلبینک (نظام)
(ترکی) مخلصیلہ خیلی اشعار عارفانہ سی واردرکہ
بیت آن او جملہ دندر :

مرغ باغ قدسیم باقدسیان بودم بسی
چند کاهی شد کہ هست این فرش خاکی مسکنم
شویبتلردہ شیخ مشار الیہک ستایشمنہ دائر
سویلہ نیلمشدر :

شہنشاہ اورنک عرفان حق
دلش صدر دیوان ایوان حق
ملک بردہ درپوزہ ازشان او
فلک کاسہ سبز برخوان او
قدم راند زان کونہ درراه فقر
کہ شد شاہ اورنک درکاه فقر
بیاطن زتکویں اطوار سو
بظاہر زتمکین فکهدار سہو
دلش ساکن ملک ذات و صفات
زہی پاک دین وزہی پاک ذات
نظام الحق آن شیخ عالی مقام
کزوکار ارباب دین شد تمام

شوالک صوک ہفتہ سی ، حضرت شیخک
زمان زیارتیدر . دہلی اہالیسی ، طلوع شمسدن
اعتباراً فوج فوج زیارتہ کیتیمہ یہ باشلار . ملحقاندن
کلنردہ بونلرہ انضمام ایدنچہ تربہ شریفہ جوار
محشرہ دوزرہ خردوات صائیجیلری ایلہ اککچی ،
کباچی و سائر اصنافک چادرلری و دستکاهلری
قوجہ قبرستان قاپلار . بویوک بر پناہر ہیئتہ
صوقار . حد و حسانی اولمایان زائرلر ، مندیللر
طولوسی کل کتیروب قبر شریفک اوستہ دو کرلر ،
زیارتی ا کال ایدنلردہ آغیزلرینہ بو کللردن برقاج
یابراق آلوب تبرکاً چیکنلر .

قبرک اوستہ او قدر کل بیغیلرکہ عاداتا تہلر
حصولہ کلیر .

ینہ تربہ مبارکہ نک اوکنمہ بویوک بر چادر
قورولور ، داخلندہ هر طرفدن کلن مشایخ و درویشان

طرفندن حلقه تشکيل ايديلهرك ذکر اولونور .
بو آينه حلقه نك خارجنده كي اهالی ده اشتراك ايدر .
آيات قرآنيه تلاوتيله دعا ايديلهرك رسم زیارته
ختم ویرایر . مسعود

جامع ازهر

ازهر ، بلاد اسلامیه جامعلرندن اك زیاده نام
وشهرتی حائریوك بر جامع وعظیم بر معبد اسلام در .
قاهره مدینه سنده مشید جامعلك اول واقدمیدر .
علوم وقنونك كافه انواعی تدریس اولنان اك بیوك
برجامعه اسلامیه وبالاخص علوم اسلامیه نك اك
مثمر بر منبعیدر . اقطار اسلامیه نك هر گوشه سندن
طلبة علوم بو منبع مشمره کثیر . کویا ائم اسلامیه
ایچون بر کعبه علومدر . مختلف وطنلردن ومتنوع
اجناسدن وکره ارضك هر طرفندن بو جامعه کثوب
تعارف واجتماعلری ، بو جامعك اسلاملر ایچون
ایکنجی بر مجتمع عامی اولدیغنی مثبتدر .

ازهرلك تشییدی

مشاهیر مؤرخین اسلامدن جمال الدین الاتابکی
«التجوم الزاهره» نام کتابنده دیورکه: عباسیلرك
زمان حکومتده مصر دیارنده تأسس ایدن اخشیدی
دولتلك امراسندن (کافور الاخشیدی) نك وفاقی
متعاقب مصر امارتنه (احمد بن علی بن الاخشید)
امیر اولدی . یاش-جه کوچك اولدیغنی ایچون
عموجه زاده سی (حسین بن عبدالله بن طغج)
کندیسنه وصی نصب ایدیلدی . بو وصینك سوء
تصرفندن مصرك نظام اداره سنده اختلال ورعیه
بیننده عدم خشنودی حاصل اولدی . عسكرك
بر قسمی مغربده كي فاطمیه حکمداری (معزل دین الله) .
مصرك احوال داخلیه سنی اخبار ایله بکلوب استیلا
ایتمه سنی طلب ودعوت ایتدیلر . اوده بویه بر فرصتی
بکله یور ایدی . در حال بر اردو تشکیل ایدهرك

(ابوالحسن جوهر بن عبدالله الصقلی) نك تحت
قیادتنده مصر اوزرینه سوق ایتدی . قاهره نك جنوب
غربی و نیلك ساحل غمبیسندن واقع (جیزه)
شهرینك اطرافنده اخشید عسکرلریله بر مدت
قتالدن سوکره ۳۵۸ سنه سی شعباننك اواخرنده
فاطمی عسکرلری مصره کیردی . فاطمیلر، خطه
مصریه ده عظمتلرینی تخلید ایچون قاهره مدینه سنی
تأسیس و حکومتلرینی قتلدن سوکره قاهره نی
پای تحت اتحاد ایتدیلر . طبعی او عصرده بر مدینه
اسلامیه انشاسندن اك اول پایلاجق بنا بر جامع
اولدیغنی ایچون بر عظیم جامع تشیید و او جامی
«ازهر» تسمیه ایدیلر . او وقتلر دولت فاطمیه نك
سلطنت و شوکتی بارلاق اولدیغنی ایچون ازهرك
نام و شهرتی آرتدی .

بو جامعك انشاسنه ۴۴ جمادی الاولی ۳۵۹
جمعه ایرته سی کونی ، یعنی تقریباً مصره دخوللرندن
بر سنه سوکره باشلانیلدی و بناسی ایکی سنه قدر
دوام ایتدی . بو جامعه الك اول قیلان جمعه نمازی
۳۶۱ سنه سی رمضاننده در .

۷۰۲ ده شدتلی بر زلزله ایله جامع ازهر
ییقیلدی . او وقت حکمدار اولان ممالیک بحریه دن
(سلار) نامه کی حاکم بو جامعك تجدیدینی
درعهده ایتدی .

۱۱۶۷ ده مصره حاکم اولان (الامیر عبدالرحمن
کتخدان حسن چاویش القازوغلی) جامع مذکور
توسیع ایتدی . مصر حکومت و ولایتده بولونانلرك
هپسی ده بو جامعك تعمیر و تزینی خصوصنده همت
کوستردی . بو جامعك حده دی داخلنده طابه
مسکن اولمق ایچون هر طاققه یه رواقلر انشا ایتدیلر .
الحاله هذه بو کون اشغال ایتدیکی مساحه ارضیه
۴۶۳۳۳ آرشیندر . متروایله (۱۲۰۰۰) مترودر .